

Ežōmpāvan, 20. jūnijs

Tuoi āigast

Āigakerrō "Livli" subsidōb "Helsingin Akateeminen Heimoklubi".

K ā r a p a i n t j a k ā r a .

Mina um se jōva paint,
jōva paint jetab entš
jeng lambōd pierast.
Jān ev. 10:12.

- Tāmpō rōkandōbōd periz sōna
sūrd lōlajid kūorđ - Nei rōkandi-
ji kītiz ydsō sūrsō rou kubbō
tulmizōs tāud yelkōks, rouz piek
sist keizi, ku se nei um, miš
ta, kītōb, - no umit se tikkiz
vol sieldō tsabintimi.

Ydōkabal līb pāintidi ja
kārīdi, veđiksijidi ja veđiks-
tōb. Veđiksiji āndab ūd mōtkōd
ūd arrimiz ja nāgu, nāgtōb
riekkō ja merkō; ta lāb jedsō
neme paint ja kārā tulab tām-
mōn tagan.

Vōi, ku veđiksiji āb vī
pids jōvvō riekkō, - sādtōt paint,
kīen sydam um tāuz entš jōva-
mōks, ukuzōks ja vālikšō tā-
mizōks.

Jēzus um se jōva paint,
ama ylim ja ōigi, kīen tye
tieguđ pierrō um sāmōst amad
veđiksijidōn aigdōt.

Ta pañ amad rouvōn sūr merk
jeddō, - Jumal. Mityks vel āb
ūo yī rou nei yldōst arrōn,
kui ka nei jennō kyzzōn nānt
kādštō ja nānt pālō selliz
sūr ja knas lūotōks pand, -
mād amad pierast.

Profet Jeramija um kītōn ve-
giz sōna. Se nei ku mād āiga
pierast volks rōkantōt: "Pain-
tōd āt lenōd tsabaks ja āb kyz-
zōt Izand tagan". Vantlōgōd
yks kōrd amam lōbbō nēdi, kis
tābōd mād rou juondijid vōlda
ja kis tuod pierrō tānda vīb.
U ne amad kyl nei tābōd kī-
tō, kui Jāzep: "Ma um Jumal
allō; yī ama, mis pālō ma
tēdi tāb kutsō, ma vōib vas-
tukst andō."

Jumal um sūrīm jagu "pāintō
dōn" killimi, mis ne āb tun-
dōt. Sie pierast mēg ūom kub-
bō pikštōt kārā, kīen āb lā
jōvist ja kis um tōvvō vaijōn;
sie pierast um sūr vodlimi ja
tāmi, āndagō Jumal mādōn min-
giz sieldō paint, mēg nutam:
"Sūrdō vegist mlēstō!" Ta set
siz tūob jōvamt ja abbō, ku
ta um paint Jumal sydam pierrō
paint, kis um lezgōl ydsō kub-

sō yd āinagiz pēliz paintōks -
Jēzucs Kristucs.

Ervin Gros pierrō.

Mai kū lopandōksōl pierrō
lālam, kāndatimist tāud, entš
vītō jelamist kūoliz višsō lī-
vō mīez - Piza kyla Būntik pe-
rimīez Uldrik Kāpberg (Ulī Kin-
kamāg).

11. jūnijs kūoliz sūr līvōd
patriot ja mād āigakēra tyeđō
ynōz tēji Albinus Berthold.

Molmōdōn, volk nānt jeng arm,
līvōdōn kievamt novvimist.

Prof. K e t t u n e n um tegiz
Rāndas. Paldin ta votšub kui
jennō letkiel Dūonig ja Antš
mūrdist līvōkēl um tāpintōn
letkiel sōndi. Prof. Kettunōnōn
ynō Līvō randō um tund ka prof.
S a a r e s t e Tartust. Prof
Saareste tāb oppō līvōd kiēldō.
Ta tāb līvōd kiēldō kūldō amsi
Rānda kylis. Ta āndiz ka nōvvō
lūodō Rānda kyliz laps tardī,
kus sāks piskist lapstōks māng-
dōt, sieda tuoda nāntōn opatōt
ja, ama jemin, tikkiz sāks tie-
dōt līvō kiēlkōks. Nei mēg aga
vōiksmō ka entš tōurō āmakiel
set yllō piddō.

Jedsō suspyvdi kalamiedōn vol
piški lūotōks, ku līb mingist vei-
mist, aga ni āb ūo suggō min-
gist veimist - āb lesti āb ka
mūdō midagōd. Kylma ka tei ama
ymmar pāgin kaijō; nei siz tām
sōvvō līb kalamiedōn lālam sōv-
vō, Jemin kaijō kylma um tiend
nēsi māsi, mis āt vigad vaisō.
Sāl um voruks piga tikkiz ja-
ra kylmōn. Mōtsas sārnodōn, tā-
mōdōn, liepadōn āt liedōd jara
kylmōnd. Ka kūzōd nūorđ vōzad
mūndas kūozōs āt kylmōnōd. Nitis
um pākin āina ka ulzō kylmōn.
Mittō ju piskist kaijō iz tie
sūr kūja, mis mis set nādilt
vol ja vel paldin āb ūo lop-
pōn. Voruks, mis āb ūo kylmōn
jara se tegiz kūorbōb ulzō. Tām
sōvvō kylma tulizōks jelabōd yd
kād pālō.

L i v l i B r a z i l õ s t.

Mingist nädiid tägižpõn vol
tund Brazilõst tägiž livli P.
Volganski. Ta vol nižõn, ku
säl sugid nei väggi jõvist äb
volli, kui siidsõ rökandõbõd.
Rouz jelajid väggi joutõmstõz,
pägin ju joutõmstõz kui Rändas.
Tye risting pälka volli mäd rä-
sõ set ents 1 lat pävast. Amad
azad, mis tal risting võiks
mýdõ, volli nei almõl, ku nēdi
äb volli piga värts mýdõ. Näg-
tõbõks, kana munad maksajid ym-
mar 15 sant duts. Rouz jelajid
piskizis sävstõ, butkis kus set
oradõn volli pörand sizal. Rouz
volliid lälam tye kõks ja kiebiz
äigaks väggi jara pindõd. Pägin
tulkstõ jõva miel kõks tõiž, set
pütiji radõ. Munda, nänt vailõ
ka munda livli, ärmakstiji rä-
dõ kopikst kopikõ, laz set sä-
gõ tägiž izamalõ.

Müstõ Letmaldõ.

Opatõks ministõr um pand.
opatõm jegas võrõ rou sküolis
set sie rou kielsõ andi opatik-
si set siēs kielsõ, mingiz
rou sküol se um. Nei saksadõn
um opatõmõst set saksa kielsõ,
zidõdõn zidõd kielsõ, krievõdõn
krievõ kielsõ j. n. k. Siedaig
sänõ pägin zidõd sküolis sait
opatõkst pidtõt saksa ja krievõ
kiel kõks. Aga mēg livõd saks-
mõ ka mingiz kõrd sküol, kus op-
põkst livõ lapst kui äma kieli-
dõ livõ kieliõ ja letkieliõ
kui väliks kieliõ. Siedaig sänõ

Uli Kinkamäg.

Algõ ma kyl kõnig volg,
Toks um Kõnig duk:
Ma äb karta, ma äb puolg
Livõ tuodud sug'.

Tuod puolst min um kõza sūr,
Kui se mämiez tieb;
Siepierast min äb üo mur,
Ku ma pallõks ieb.

Laz set risting pälõ tulg
Tämmõn kadli silma,
Kyl ju ta ka sãb ents sulg,
Ku lib äiga kylma.

Ma ents pidab brī ja brī,
Se um Jumal mēl;
Tuoz ala ma ents äb vi,
Sydam nei äb vēl.

Algõ ma kyl kõnig volg
Toks um kõnig duk;
Ala nagrõ, ala puolg
Kõnigõks min sug.

se sãb rãnda sküolis opatõt
kui võrõz kēl.

15. jün. Jãlgab sküolopati-
jid instituts vol Jãlgab ja
Rigõ sküol opatijid institutõd
absolventõd õdõg. Sãlõ vol ka
opatõks ministõr. Ministõr andi
nuord sküol opatijidõn nõvvõ
võlda ydst yd ents tyesõ patri-
otõdõn ja õigist natsionalismõ
täddõdõn ja ents tyesõ piddõ
viissõd sidmõd rouvõks. Set nei
opatijij võib ents tye merkõn
ju lezgõl. Nuord sküol opatijid
tienist ministõrt y jõva nõv
ja tõitist tävtõ luotõkst, mis
nänt pälõ um pandõt. Tienandõk-
sõks ministõr sai puskantõt
knas tam liedist värikaks.

15. jün. Liepõ välgamãzõ tul'
tõ sizzõl englis flotil - nēra
viedalist laiõ ja viedaliz lã-
jad bazõ kuõig "Lucia". Vastõ
leksta Englistmã vitse konsul,
garnizon juondiji jendr. Krustiņš
flot komandier kapt. Spãde ja
munt. Englis flõtilõ komandierõb
mier kapt. R. Blackbak. Englis
flot sērsimiz äigal libõd sport
võikslimist. Kylalist libõd Lie-
põs viz pävvõ.

Võrõmald.

Peris äigas lapualist Sümõs
voltõ sänõd tegiz aktivõks. Volt
yrgõnõd tegiz lãdõ vatsõ sotsi-
alistidi. 14. jün. lapualist yr-
gist tulda kubbõ Kalajoki küol-
tad pälõ. Lapualist at vonnõd

Yllõpēn mädõltõt lüol um,
volg tãm jeng arm, Uldrik Kãp-
berg lüoltõt. Siest lüolstõ
mēg sieldõ nãmõ, ku Ta entssta
kõnigõks, kui äigakērad ydst yd
kēratist, äb üo piddõn.

Klõkõdmæg.

keg.

Sãl kõvladas te'ž kukub keg.
Kyl sieda külõm amad mēg.
Ta kukub tõndõl varrõ,
Ka õdõn, ku pãva læc varrõ.

Ta tuoi sie ežmiz kievad tiet.
Ku laggõn vel iz üo liet'.
Kien sydam äb üo jãdõn,
še tãnda kültõ tãdõn.

Tabbõgõd, mis se um ?

Mis kiv pãl kilastõb, ja y' ta-
ra ãlastõb?

võttõnõd suoda ažad yrõ. Helsinkist sai sätõt suodaväg ja poli-tsij ab vastõ lapualizi. Ku lapualist volt sänõd tievtõ yl suodaväg sirõ tulmiz, ne volt vonnõd valmõd siekõks vöikslõ. Nei ku lapualist ab ütõ laggõnõd jara, siz suodaväg um yrgõn lādõ jedõpõdõn ja jõva manev-rõks länõd lapualistõn ymmar. Yks jagu lapualizi volt yrgõnõd jara ja mingist kaks küõlm sad-dõ at sänõd võttõt vizzõ. Nei siz tuoi lapualist suoda um loppõn tegiz jõvist, set ab tīeda, kui jõvist se lopub la-pualistõn. Nedi vel võtab ydst yd vizzõ.

Estimā už riigikogu tulab kubbõ 20. jūnijs, kui se sai rökandtõt tiedõ pierrõ sīeda, ku volt vantõltõt löbbõ kai-bimist yl riigikogu vëlīmiz. Mūnda vol tänd kyl, laz riigi-kogu sīgõ kubbõ kutstõt set jūlij kūsõ, aga nei ku pāva kõrdas um pāgin tādõlpandõb pandõkst löbbõ rökandimi, siz sūrīmi jagu yeltist yl riigiko-gu kubbõ kutsimiz 20. jūnijs.

Klūkõdmig.

Kui vozanika (slaktar) ādagtiz tōrajūokstijiz jara.

Yks vana mīez nimkõks Jani ykškõrd tallõ vol kyttõn tōra-jūoksõ. Pūõlstyedõ ta um külõn, mõtsas vaiskiz mīgimist. Se mī-gimi um tund ydõkabal ju lez-gõl. Ta um ādagõn jara: kus tallõ aigiz mõtsas vöiks vōlda vaiski suggõn. Perizõks mīgimi um vond ab kui kougõn tōrajūoks jūstõ. Yd reidkõks yks sūr ab-niki mīez um pistõn entõ pā lōb tōrajūoks uks. Tām abbõnd at vonnõd lūnda tādõks saddõnd. Jani um vond nei jara ādagõn, ku um võttõn lādõi tādõ tulizi tūgidi ja kitõn: "Az sa uod jõva risting, siz tul sizzõl, aga az sa uod ābjõva, siz ma sinnõn bisub tulizi tūgidi sil-mõz. Pierrõ um sänd sieldõks, ku vozanikan sūr lum sadkõks um kaddõn riek jara. Ta um nānd tōrajūoks tulda ja piddõn riek kuodõn sien pālõ. Siz ku vozanika um kitõn löbbõ entõ jeksimiz, siz Jani sūr rōnkõks um võttõn vōrõ mie vastõ, an-dõn syedõ ja jūdõ ja laskõnn tāmõn peislõ tulnaigas.

Ku kylma ja lumsad um lānd yllõ, siz vozanika um lānd tegiz entõ vaiskist viedamõks entõ riekkõ.

Vel midēgõd Letmāld.

Ud pres pandõks pierrõ tietõks maksud sābõd lasktõt ju piskizõks āigakēradõn, kien um ju piski tiraz. Sellist āi-gakēradõn, kien um ju sūr ti-raz maks sāb tuoiz nei sūrõks tiedõtt. "Jaunākās Ziņas" liedab ku amad āigakēradõn maksud sā-bõd ju piskizõks lasktõt, set "J.Z." ja "Atpūta" se sāb kād-kõrdintõt. Siekõks, kitõn "J.Z." sābõd pikstõt politiskõd parteid konkurentõd.

15. jūnijs sai vantõltõt ju ko-gaz löbbõ mātye ministrij bud-zet. Debatis Kr. Bachman kizub, laz jaggõg vonnõd suodamiedõn ja sellistõn, kien ab uo mādõ mucizõ tsentõrd jara. K. Kirstein kitõb, ku rā agranomisk ābti-miz pierast sāji jagdõt jara parteid pierrõ ja siz, ku vol li saeim vëlīmi rā sāji and-tõt agitatsij pierast. Vel sai rökandtõt yl finants ministrij rou jõvam tye ministrij, suoda ministrij ja riekud min. budzet.

1

Kārliz kōtsõd.

Pitka, pitka um riek Hamburgõst Kielõ. Pids rōdariekkõ līb vas-tõ sada kilometõrt. Kārli sie-da ab sõita kādõ. Ydõ kabal, ku ta tēb vanbist jūrõ ser-sõm lādõ, tulab midēgõst vail. Vālgamast rōdariek sänõ um se āda. Kārli um kalamie pūoga ab kui kougõn Kielõst, Aimsõ at iza jemaks ja kaks yegist poigõ. Pierrõ suoddõ lekstõ molmõd velid lājaks Norvēgõ, ku vöiks -izamā ulliz tōrg āz ylzõpõdõn sādõ. Nei iz kui va-nad vikingõdõn, vol siēs lēmis kuõlm tuontõ litõrt vissidi jūõnnaigdi sala kõpõ lāja pālõ varrõ pāpdõt. Toi pālõvantlījid etist piskiz lāja pāl vāggi vaimid pīlkõd. Sie pierast vol velidõn lūõilõmõst. Umit yks špirkt pratõõb kūõz akiz jūok-sõm - laskiz entõ tuontõ litõrt spirktõ ulzõ laiõ vāldin ja õigi pā motor kei. Litõld ki-tõs - mis ni tul sugiz silma pilksõ, vel ju pakand ab ku profet Elija tulrattõdõks leks touvõz: Kārli tei, ku sai jel sõ tulstõ ulzõ. "Kui jõvist palabõd min eļlist kātsõd", vel mõtliz Kārli ja siz vol loptõt Kārli vīrgiz norvegõrd kala-mied jūsõ. Tām vel sai lazare-tõ Narviksõ, Kārli sai aigõ

Ēsti āigakēra "Kaja" tuoimō volt murdōnōd sizzōl t̄yestō ilmō ienōd grup. Ne voltō kizzōnōd t̄yedō ja nānt kizzimist tāuti- mist. T̄yestō ilmō ienōd voltō murdōnōd tuoimō siestō sizzōl, ku "Kaja" yds kēras volī yks t̄yest ilmō ienōd jūondiĵi um sād nūttōt huliganōks.

Lapualist, kis voltō rūoikō- nōd abbōl muntōn lapualistōn, volt k̄lōnōd, ku Nivalas lapua- list āt vizzō vōttōt lekstō k kuodaj t̄agiz. Mūdi vol jūobini ja ne sadist pālō k̄ātsōdōn, kis volt pandōt vktidōks riekud pālō. Suodavāg vel ydst yd pī- lōb: vel sāĵid organiziertōt ūd lapualist grupōd.

lasktōt. "Ier pāl Kārli kierdist ābtiz nāntōn, kis tāmōn ābtist tulstō ulzō pāzzō. Sie pierast ne āndist tāmōn, ku tām k̄ātsōd volt lapatōks pallōnōd, yd va- nad k̄ātsōd. Aga mingist k̄ātsōd! Tuontō gūnkis ne t̄ānkist tāmōn rebad pālō. "Kui pāgin ne jōva d norvegōrd āt minnōn andōnōd", mōt- liz kārli ja tāmōn tul̄t piga tag k̄yrdiild silmōz. "Aga- nānt k̄ātsōdōks ma āb vōi ent̄s silmi kuonnō nāgtō". Siz ta kēratiz bīldaks post k̄ārtō kuodaj van- bistōn (se vel paldin kuonnō s̄āb nāgtōt), ku ta yĵ Tals- pyvad kuonnō līb, ja laz ne rāz jemin ūdōgōd kakidi. Kārli leks "Astrid" pālō kalamie matruzōks, ku ta vōiks ent̄sōn ūd k̄ātsōd sādō. Nāntōn set um k̄ātsōdōn volmōst - o - mingist mitō ydōn āb ūot!! Tietōb āza, matruz k̄ātsōd - klāppōks, kien āt nei vaimōd gūnkad silastōt, nei kui veis tiera ja vōib vōlda ka lak, k̄āngad, - az ulatōb. Yĵ Talspyvad āma jūs līdō. Rindō, eitōs kyla kouti kādō ja skut- kidi tērintō - pois, pois!

Island kalamie jelami āb ūo mingi kērabi. Vada s̄āb mitmō stundō viedtōt, siz s̄ābōd pur- dōd m̄āzō lasktōt, vada sizzōl viedtōt ja tegiz mitmō stundō kalad rakandtōt. Irmōz jelami.

Island kāmiz pālō vol Kārli ārmakstōn, konts munt ent̄s pāl- ka jara juoitō, Kārli pan set "glāz ūld jurō". Detsembōr kūg ta leks Bergenō ent̄s pāgin rā- kōks, ja sai vel yd piskiz our kucigkōks Hamburgō. Vodlimi kudaj sādō pan sydām rōmō. Mēl iz pīl pākal .. ezmōks k̄ātsōd vostō, siz Hamburgō. vantlōm, vostō vilet jema s̄ānō, ja siz

- knasidi Talspyvdi. Amad jōvad tamist kadist. Kis sāl um s̄yli? Tietōb āza, ydō kabal munt. Elba joug sū jedsō pālab jou- tēm ērinōd kuig jūdōb vieta ja rāz tabaktō ja maksak kna- sōd ērinōdōks. Mingiz duts jām- stiz Kārli nēdi jara. No, siest vōib rusting piga taga jūomiz nālgō lādō. Nei ku kuoig sai āigō paikōl, Kārli ailiz ildin ezmizō krūogō, laz kystantōg tūlda ent̄s kurk- sō. Ta um tegiz izamāl.

Vidōs pāvan s̄āb Kārli St. Pouli politseist jōva nōvkōks vāldin lasktōt. Rādō āb ūo, kybart ja amtō ka āb ūo, n e āt jettōnōnōd set ne vāggi- laigad k̄ātsōd. Ta lāb tegiz valas kalad kuoig pālō. Tē- rint̄s Kārli Vanbist Kilsō kyl sēdā s̄ābōd aru: Kārli ni um jemin nānd: Sūolist ērinōd āb ūo mingi rou siemnaiga.

Tye potvalas akkijiz kuoig pālō um jemin kērabi āb k̄ū Island kalamie kuoigid pālō. Akkimi um trōpōd miersō. Tegiz midagid mūdō. Ja Kārli lāb our kuoigkōks jedal ala. Kār- lin vol nei muragōl mēl, ta mōtliz yĵ vanbist, yĵ jōvad Talspyvad kakud, kus um tsit- ronat ja k̄ardamonō jūsō. Kok vol ka ent̄s miel pierrō ka- kidi ūdōn, aga nāntōn iz ūo mingist makkō, - nei ne ku kiel pistaks lōb bul silma.

Pytid voltō razzō tādōd. Kuoig leks -kuod pūolō Vail mier- sō sai lugdōt mingis pāvan kuoig tulab Hamburgō sizzōl. Vodlimi ja kubbōsāmi rūoikistō jedmōl kuoigō. Kunaid izt ūot katla kytajid nei jennō ourō tienōd. Puoi miersō tul kuoigid jūsō sai sādōt, u "Eimer" jō- va pūolstō pāvō līb vālgamās pāikal. No, vol obaz ūdōg ja mit yks rang iz lā jemin Kī- lō. Ārōnd būdōd voltō jōva vizas. Kārli iz vōi- nānt tuontō kōrd paiktōt k̄ātsōdōks āigō lādō agā tegiz armōd vanbistōn silmad jeddō lādō. Sieda āb vōi! "Aga Kāts, ni um nei pindō, ku sa vōid l lougō mielkōks mādōnn ynō tūl- da ja mādōks riek jalgō jūdō" yks mēz k̄itiz. Se vol sieldō - kui siz. (Jatkub.)

Ulzō āndaji Em. Štāler. Tuoimō vōtab ent̄s pāl A. Štāler.

Pikstōt "Heĵs. Akat. Heimokl." kēratōb masin ja multigraf pālō, Jelgavā, Ānnas ielā, N:r 14.